

Управління інтелектуальним капіталом організації

Геннадій Франчук

*здобувач освітньої програми «Менеджмент організацій і адміністрування»,
Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова,
e-mail: Gennadii.Franchuk@kname.edu.ua*

На сьогоднішній день функціонування вітчизняних підприємств та організацій відбувається в умовах зростання ролі інформації та знань у забезпеченні їх конкурентоспроможності, що є ознаками поточного етапу розвитку економіки та суспільства. Вітчизняні підприємства та організації мають можливість здійснювати свою діяльність і створювати численні конкурентні переваги за допомогою свого інтелектуального капіталу в умовах системних змін, конкуренції, ризиків і небезпек.

Наразі в економічних літературі представлено широкий спектр досліджень щодо сутності та змісту інтелектуального капіталу. На основі узагальнення теоретичних підходів до визначення економічної категорії «інтелектуальний капітал» варто відзначити, що інтелектуальний капітал представляє собою сукупність накопичених інтелектуальних ресурсів організації, які включають в себе наукові та професійно-технічні знання співробітників та поєднує нематеріальні, інформаційні та інші ресурси, які організація використовує в процесі свого функціонування.

Традиційно інтелектуальний капітал організації формується в результаті взаємодії людського, структурного, клієнтського капіталів [1]. Коли знання та здібності працівників (людський капітал) використовуються в організаційних процесах і відносинах з партнерами (структурний капітал), вони створюють основу для довгострокових і постійних відносин з клієнтами (клієнтський капітал). Співпраця з клієнтами та партнерами допомагає накопичувати досвід, розширювати знання та навички працівників, створювати бази даних тощо. Отже, структурні елементи інтелектуального капіталу рухаються в організації від працівників до клієнтів і навпаки.

Варто відзначити, що особливостями інтелектуального капіталу організації є його можливості порівняно з іншими видами капіталу, такими як фінансовий капітал, земля, будівлі, споруди та машини [2]. Інтелектуальний капітал не є ані фінансовим ресурсом, ані матеріальним активом. Це означає, що хоча він не є матеріальним у традиційному розумінні, він все ще здатний приймати певні матеріальні форми. Це є ключовою відмінною особливістю інтелектуального капіталу, що визначає специфіку управління ним. Управління інтелектуальним капіталом представляє собою процес цілеспрямованого використання людського, організаційного та споживчого капіталу для підвищення вартості організації.

Отже, управління інтелектуальним капіталом відіграє важливу роль в діяльності організації та істотно впливає на розвиток економіки країни в цілому. Підвищення конкурентоспроможності організації на ринку, системний розвиток

персоналу, підвищення цінності людського капіталу та покращення бізнес-процесів – все це вимагає ефективного управління інтелектуальним капіталом.

Ключові слова: інтелектуальний капітал, управління, організація.

Список використаних джерел

1. Зеліско І. М. *Управління інтелектуальним капіталом підприємств : монографія* / І. М. Зеліско, Г. Ю. Пономаренко. Київ, 2015. 280 с.
2. Алексеєва К. А. *Обґрунтування особливостей управління інтелектуальним капіталом у сучасних умовах. Інвестиції: практика та досвід.* 2011. № 20. С. 99-101.